

DR. BÓKA ZSOLT

ügyvéd

(Győri Ügyvédi Kamara)

egyházjogi ügyvéd

(Egri Érseki Bíróság)

2024 őszén – a Nagycsaládosok Országos Egyesülete elnökségi tagjaként is – emléktáblát avató ünnepségen vettem részt Pannonhalmán, és a szónokok felemelő beszédei alatt azon tűnődtem, hogy mennyi egyetemi tanáromat, ismerősömet és kollégámat üdvözölhettem a jelenlévők között. A harminc esztendeje induló kis győri jogi közösség ereje már szárba szökkent, sőt, a három évtized alatt végzetek terebélyesedő fájává nőtte ki magát.

Pedig a kezdeteknél meg voltunk szeppenve, amiket a gólyatábori ismeret-ségek és a tanulmányi vezető, Etelka néni kedvessége – aki a legelső napokban név szerint szólított meg bennünket – ellensúlyoztak. A mai napig nem értem, hogy miként tudott kb. száz új joghallgatói nevet kívülről megtanulni, és őket az indexben/leckekönyvben lévő, igen gyatra fekete-fehér fotó alapján felismerni. Az élet különös ajándéka, hogy évekkal később én láttam el Etelka néni házának ügyvédi adásvételét, és az örökösök nagy örömmel hozták el azt a kupát, amit még joghallgatóként készíttettem a számára. A kör bezárult – biztos vagyok benne, hogy még most is mosolyog rajta.

A JÓ TANÁROK SZÁRNYAKAT ADNAK!

Soha nem feledem, amikor a tanár-diák kispályás focimeccsen felállt ellenünk a tanári csatársor, Kukorelli István és Halmai Gábor személyében. Mindketten labdazsonglőrök voltak (és azok ma is), alig tudtuk tartani a lépést technikailag velük. Akkor még nem gondoltam volna, hogy a kiváló közjogi tudásukkal és emberi mivoltukkal mindketten példát mutattak számomra. A csapatuk neve a Jogtatók volt, de nemcsak a pályán, hanem szellemileg is „fazonszobrászok” voltak – formálták a joghallgatók gondolkodását és szemléletét. Igaz volt ez az alkotmányjogi stúdiumaikra is: Kukorelli István az évfolyamdolgozatomnál sztoikus nyugalommal vette tudomásul, hogy már megint lerágott csontot dolgoz fel a joghallgató, Halmai Gábor pedig örömmel konstatálta, ha valaki közéleti kérdésekben tudta kamatoztatni az alkotmányjogi ismereteit. Kukorelli István véle-

ményét később is nagy becsben tartottam, különösen megtisztelő volt számomra, amikor azt megírta a bírósági elnevezések visszaállítását szorgalmazó – és a javaslatokat a jogalkotó által megfogadó – tanulmányomhoz (<https://m2.mtmt.hu/api/author/10072052>).

A kezdeti időkben találkoztunk Földi Andrással is, aki Hamza Gáborral akkor jelentette meg az átdolgozott Brósz-Pólay római jogi tankönyvet. Ezt a császárbíbor színű munkát közreadta az első sorokban ülőknek, és Dani (a Győrött tanult és végzett Karsai Dániel, akit Isten nyugosztaljon) úgy kezdte el azonnal lapozni, hogy azt Földi professzor szentségtörésnek értelmezte: mert a római jogi könyvnek (is) lelke van.

Az emlékeim közül felrémlik, hogy Földesi Tamás a filozófia gyakorlatok előtt mindig elment úszni a győri termálba, így frissen érkezett meg az egyetemi órára. Szalai Éva pedig világosan és logikusan magyarázta az államigazgatási jog anyagi és eljárásjogi részét (talán még mindig ebből a szisztematikusan felvázolt rendszerből élek). Hack Péter retorikai, Lamm Vanda nemzetközi jogi órái ugyancsak maradandó nyomot hagytak bennem.

Federmayer István a megtestesült nyugalom és a latin nyelv letéteményesként, pontosan és elegánsan öltözve adta át a tudását (hálám jeléül – pedig nem lettem a latin nyelv barátja – később felterjesztettük a győri Pro Urbe kitüntető címre, amit meg is kapott).

Emlékezetesek voltak Bihari Mihály politológia, Hágelmayer Istvánné munkajogi vizsgái (akivel mind a mai napig jókat derülünk ezen), Fleck Zoltán jogszociológiai előadásai. Leginkább azonban Mezey Barna és Révész Tamás magyar állam- és jogtörténeti magyarázatait kedveltem. Ezek annyira lenyűgöztek – és a mai napig kihatással vannak a gondolkodásomra is –, hogy a(z O)TDK dolgozataim jelentős részét ebben a tárgykörben írtam, a szakdolgozatomat is polgári perjogtörténetből készítettem, továbbá a közéleti és publikációs tevékenységem jelentős része is épített ennek a stúdiumnak az anyagára. Így különösen büszke vagyok arra, hogy későbbi írásaimmal hozzájárultam a székhelyi ügyvédi kamarai elnevezés (pl. Győr) visszaállításához, az első magyar ügyvédnő (Ungár Margit) életének és munkásságának mélyebb megismeréséhez. Továbbá a méhérszeti jog alapjainak, az ügyvédi talár hazai viselettörténetének a bemutatásához (ennél külön kiemelve Takács Péter szívélyes fogadtatását), továbbá az ügyvédi kamarák másfél évszázados fennállása országos megünnepléséhez (pl. emlékérem és -bélyeg kibocsátáshoz, nemzeti múzeumi tárgyfelajánláshoz, stb.).

Az, hogy az ELTE jogi karán a jogász diplomámat átvehettem, és hogy most, mint a Győri Ügyvédi Kamara és az Egri Érseki Bíróság tagjaként (egyházjogi) ügyvédként működjek, Szalay Gyula nélkül aligha valósulhatott volna meg. Ő mindig szánt időt rám, kellő figyelemmel, néha atyai korholással, sok jó szóval,

türelemmel jelezte: fontos vagy számunkra, látunk a szemedben csillogást. Közös joghallgatói élményünk volt, hogy számon tartott minket, és bármikor fordulhatunk hozzá (pl. rektorhelyettesként is volt ideje a javaslatok meghallgatására. Örök hálám jeleként őt is felterjesztettük a Pro Urbe díjra, amit el is nyert).

Emberségből – és nem mellékesen polgári jogból – a legtöbbet Lenkovics Barnabástól tanultam. Az ő hatására kezdtem el érdeklődni a pápai szociális enciklikák iránt, és ennek folyományaként jártam hittudományi, majd egyházjogi képzésre, hogy a PPKE-n kánonjogi licenciam fokozatot szerezzek. Ő ombudsmanként is bármikor fogadott, és megvitattuk egy tanulmányom alapjait képező méhézeti jogeseteket, amelyeket a bírósági határozatokban leltem fel. Ő volt számomra a nagybetűs EMBER, ezért különösen meghatározó volt, hogy – mint ötletgazda – az első, 2025-ös győri Szent Ivó jogász-miséjét az ő lelki üdvéért ajánlottuk fel.

Szerényi Gábor grafikája